

ČESkoslovenská
SOCIALISTICKÁ
REPUBLIKA
(19)

ÚŘAD PRO VYNÁLEZY
A OBJEVY

POPIS VYNÁLEZU K PATENTU

207684

(11) (B2)

(51) Int. Cl.³
C 07 D 233/72

- (22) Přihlášeno 20 10 78
(21) (PV 6842-78)
(32) (31)(33) Právo přednosti od 28 10 77
(78407) Lucembursko a od 19 05 78
(5465/78) Švýcarsko
(40) Zveřejněno 15 09 80
(45) Vydané 15 06 84

BERNAUER KARL prof. dr., OBERWIL, LINK HELMUT dr., BASILEJ a
STOHLER HARRO dr., BINNINGEN (ŠVÝCARSKO)

(72) Autor vynálezu
F. HOFFMANN - LA ROCHE CO. AKTIENGESELLSCHAFT, BASILEJ (ŠVÝCARSKO)

(54) Způsob výroby derivátů hydantoinu

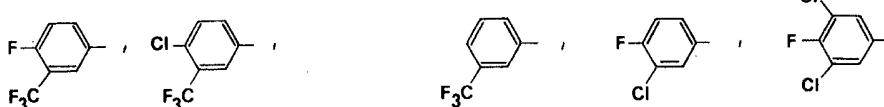
1

Vynález se týká způsobu výroby nových derivátů hydantoinu obecného vzorce I,

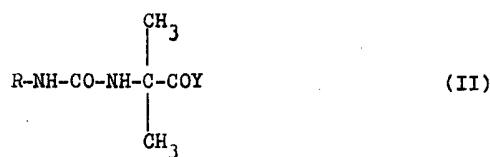
v němž

R znamená jednu ze skupin vzorců

Bylo zjištěno, že nové deriváty hydantoinu vzorce I získané podle vynálezu mají cenné terapeutické vlastnosti; mohou se tudiž používat jako léčiva. Tak například se tyto látky vyznačují antiandrogenním účinkem a mohou se tudiž používat jako antiandrogenně účinné prostředky, zejména k léčení nemocí souvisejících se zvýšenou androgenní aktivitou, jako je například akné, seborrhoea, hirsutismus a adenom prostaty. Zvláště výhodnou, antiandrogeně účinnou sloučeninou vzorce I je 3-(chloro-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin. Tyto deriváty hydantoinu vzorce I, v němž R znamená jednu z prvních čtyř shora uvedených skupin, jsou účinné schistosomicidně a mohou se tudiž používat k léčbě a profilaxi bilharziozy. Zcela zvláště výhodné jsou s ohledem na svůj silný schistosomicidní účinek 3-(3-trifluormethyl-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin a 1-(3-trifluormethyl-4-fluorfenyl)-5-imino-4,4-dimethyl-2-imidezolidinon.

Deriváty hydantoinu obecného vzorce I se mohou podle vynálezu vyrábět tím, že se cykluje sloučenina obecného vzorce II,

v němž

R má shora uvedený význam a

Y znamená skupinu $-\text{OR}^1$ nebo $-\text{NR}^2\text{R}^3$,

kde R^1 znamená vodík nebo alkylovou skupinu s 1 až 7 atomy uhlíku a R^2 a R^3 znamenají oba alkylovou skupinu s 1 až 7 atomy uhlíku,

Výchozí amidy vzorce II, tj. sloučeniny vzorce II, v němž $\text{Y} = -\text{NR}^2\text{R}^3$, se mohou vyrábět reakcí substituované benzhydroxamové kyseliny obecného vzorce IV,

v němž

R má shora uvedený význam,

s derivátem aziridinu obecného vzorce B,

v němž

R^2 a R^3 mají shora uvedený význam.

Reakce se provádí v inertním organickém rozpouštědle, jako je tetrahydrofuran, ether nebo dioxan, při teplotě místnosti nebo za mírného zahřívání, například na 50°C .

Výroba výchozích esterů vzorce II, tj. sloučenin vzorce II s $\text{Y} = \text{OR}^{10}$, kde R^{10} znamená nižší alkylovou skupinu, se může provádět reakcí sloučeniny obecného vzorce VI,

v němž

R má shora uvedený význam,

za bezvodých podmínek se sloučeninou obecného vzorce VII,

v němž

R^{10} má shora uvedený význam,

a jeden ze symbolů Z_1 a Z_2 znamená aminoskupinu a druhý znamená isokyanátovou skupinu $-\text{NCO}$.

Tato adiční reakce se může provádět také bez příslušné rozpouštědlo, tj. v tavenině nebo také zahříváním v inertním, bezvodém rozpouštědle, například v tetrahydrofuranu, etheru, dioxenu, benzenu nebo toluenu. Teplota pro tuto reakci se pohybuje výhodně v rozmezí asi od 0 do 120°C . Při práci v tavenině je nutno dbát na to, že vyšší teploty,

popřípadě delší reakční doby vedou k cyklizaci za vzniku odpovídajícího hydantoinu vzorce I. K izolaci výchozího esteru vzorce II se má tudíž reakce včas přerušit, což lze například provést chromatografickou kontrolou za použití chromatografie na tenké vrstvě. Je však výhodné neizolovat ester vzorce II, nýbrž nechat reakci probíhat až do vzniku příslušného hydantoinu vzorce I (jak je dále uvedeno).

Za účelem výroby karboxylové kyseliny vzorce II, tj. sloučeniny vzorce II s $\text{Y} = \text{hydroxyskupina}$, lze amid vzorce II rozpustit v inertním organickém rozpouštědle, jako například v methanolu, nebo ethanolu, a k tomuto roztoku přidat vodný roztok alkálie, například hydroxidu sodného nebo hydroxidu draselného, a nechat reakční směs reagovat při teplotě mezi teplotou místnosti a teplotou bodu varu reakční směsi. Příslušná karboxylová kyselina vzorce II se získá obvyklým způsobem neutralizací vzniklé soli karboxylové kyseliny, například minerální kyselinou.

Cykлизace výchozích látek vzorce II podle vynálezu se provádí například za podmínek kyselé hydrolýzy, výhodně působením vodného roztoku minerální kyseliny, jako vodného roztoku kyseliny chlorovodíkové. Hydrolýza amidů vzorce II se provádí výhodně v inertním organickém rozpouštědle, například v tetrahydrofuranu nebo dioxanu, a při teplotách kolem teploty místnosti, přičemž se může pracovat také při vyšších teplotách, například až při teplotách varu reakční směsi.

Cykлизace esterů karboxylových kyselin vzorce II se provádí výhodně v rozpouštědlech mísitelných s vodou, jako je aceton, methylethylketon, tetrahydrofuran, dimethoxyethan nebo dioxan. Výhodným cykizačním činidlem je 6N vodný roztok kyseliny chlorovodíkové a acetonu v hmotnostním poměru asi 1:1. Reakční teplota se výhodně volí při teplotě varu reakční směsi, přičemž se mohou používat také nižší reakční teploty, tj. teploty až do teploty místnosti, s příslušně delšími reakčními dobami. Výchozí estery vzorce II se mohou cyklovat rovněž zahříváním bez rozpouštědla, tj. v tavenině.

Teplota pro tuto reakci v tavenině se pohybuje výhodně v rozmezí asi od 100 do 200 °C, zejména v rozmezí asi od 120 do 160 °C. Podle výhodného provedení se cyklizace provádí za použití sloučenin shora uvedených vzorců VI a VII, které jsou použitelné pro výrobu výchozích esterů vzorce II, přičemž reakce volbou vhodné reakční doby, popřípadě reakční teploty probíhá bez izolace intermediárně vznikajícího esteru vzorce II až po žádany cykizační produkt, tj. hydantoin vzorce I. Reakce se může sledovat například chromatografií na tenké vrstvě.

Sloučeniny vzorce I jsou zčásti krystalické, pevné látky, které jsou relativně dobře rozpustné v nižších alkenolech, jako je methanol, nebo ethanol, v dimethylsulfoxidu, dimethylformamidu a hexamethyltriamidu kyseliny fosforečné, a zčásti také ve chlorovaných uhlovodících, jako je chloroform, methylenchlorid a tetrachlormethan, a relativně obtížně rozpustné v etheru, benzenu a vodě.

Jak již bylo uvedeno, mají sloučeniny vzorce I podle vynálezu antiandrogenní účinek. Tento účinek lze prokázat například následujícím pokusem:

Skupině 5 sterilních samců krys se denně po dobu 7 dnů aplikuje vždy 10 mg zkoumaného preparátu na 1 kg hmotnosti společně s 0,5 mg testosteronpropionátu na 1 kg subkutánně. 2 kontrolní skupiny vždy 5 krys nejsou ošetřovány, popřípadě je jim aplikován pouze testosteronpropionát. Hmotnostní úbytek ventrální části prostaty a semenného váčku udává stupeň antiandrogenního účinku.

Následující tabulka I obsahuje výsledky z několika pokusů.

Tabuľka I

sloučenina

ventrální
část pro-
stata

semenný véček

mg

mg

kontrola	7,6 ± 0,4	6,3 ± 0,5
testosteronpropionát	69,0 ± 3,9	47,0 ± 3,1
3-(3-trifluormethyl-4-chlorfenyl)- -5,5-dimethylhydantoin + testosteron- propionát	25,0 ± 1,0	23,0 ± 1,6
kontrola	8,0 ± 0,4	6,3 ± 0,4
testosteronpropionát	59,0 ± 2,0	42,0 ± 1,6
3-(3-trifluormethylfenyl)-5,5-dimethyl- hydantoin + testosteronpropionát	35,0 ± 1,9	29,0 ± 1,4
3-(3-trifluormethyl-4-fluorfenyl)-5,5- -dimethylhydantoin + testosteronpropionát	21,0 ± 1,0	18,0 ± 0,9
kontrola	22,0 ± 2,0	48,0 ± 4,0
testosteronpropionát	184,0 ± 8,0	145,0 ± 7,0
3-(3,5-dichlor-4-fluorfenyl)-5,5-dimethyl- hydantoin + testosteronpropionát	72,0 ± 9,0	62,0 ± 3,0

Schistosomicidní účinek shora definovaných sloučenin podle vynálezu lze prokázat následujícím testem:

Myši se subkutánně infikují 60 cerkářemi krevničky střevní (*Schistosoma mansoni*). Asi 42 dnů po infekci se zvířata ix, popřípadě (při dalším pokusu) v průběhu 5 za sebou následujících dnů ošetří perorálně testovanými sloučeninami. Na 1 sloučeninu a 1 dávku (mg/kg) se používá 5 ež 10 zvířat. Jako kontrola slouží 10 neošetřených zvířat. Sekce se provádí 6 dnů, popřípadě 2 až 3 týdny po ukončení ošetření. Vypreparují se páry červů v mezenteriálních žilách, v dolní duté žile a játrech a spočítají se. Vypočte se procentuální rozdělení pérů červů v mezenteriálních žilách, v dolní duté žile a játrech a registruje se stav červů (žijící a usmrcení). Účinek preparátu se projevuje ve zvýšeném podílu červů v cévách jater a výskytem mrtvých červů.

Za účelem vyhodnocení se srovnává procentuální podíl živých a mrtvých pér červů v cévách jater jak u infikovaných, ošetřených zvířat, tak i u infikovaných, avšak neošetřených kontrolních zvířat. Určení VD_{50} (vermicidní dávka 50 %: dávka, usmrcující 50 % pér červů) se provádí metodou probitů.

Některé výsledky testu jsou shrnuty v následující tabulce II.

Tabuľka II

sloučenina

 VD_{50}
mg/kg p.o.dávkováno
jednoudávkováno
pětkrát

3-(3-trifluormethyl-4-fluor- fenyl)-5,5-dimethylhydantoin	47	15
3-(3-trifluormethyl-4-chlor- fenyl)-5,5-dimethylhydantoin	59	29
3-(3-trifluormethylfenyl)-5,5- -dimethylhydantoin	60	32
3-(3-chlor-4-fluorfenyl)-5,5- -dimethylhydantoin		68

Toxický účinek na myši (pozorováno po 24 hodinách) byl rovněž zjištěn a vyplývá z následující tabulky III.

T a b u l k a III

sloučenina	LD ₅₀ mg/kg p.o.
3-(3-trifluormethyl-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin	1 250 až 2 500
3-(3-trifluormethyl-4-chlorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin	5 000
3-(3-trifluormethylfenyl)-5,5-dimethylhydantoin	625 až 1 250
3-(3-chlor-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin	2 500 až 5 000
3-(3,5-dichlor-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin	1 250 až 2 500

Látky podle vynálezu se mohou používat jako léčiva, například ve formě farmaceutických přípravků, které obsahují tyto látky ve směsi s organickým nebo anorganickým nosným materiélem vhodným pro enterální nebo parenterální aplikaci a farmaceutické účely jako je želatina, mléčný cukr, škrob, arabská guma, hořečnatá sůl kyseliny stearové, mastek, rostlinné oleje, polyalkylenglykoly, vazeliná apod. Prostředky mohou být v pevné formě, například ve formě tablet, dražé nebo v kapalné formě, například ve formě roztoků, suspenzí nebo emulzí. Mohou obsahovat pomocné látky, jako jsou látky konzervační, stabilizátory, smáčedla nebo emulgátory, soli k ovlivňování osmotického tlaku nebo pufry. Mohou se přimíchat také další terapeuticky účinné látky.

Účelné farmaceutické dávkovací formy obsahují asi 10 až 500 mg sloučeniny vzorce I.

Dávka se volí v souhlase s individuálními požadavky. Tak například se mohou tyto sloučeniny aplikovat v dávkách asi od 0,1 mg/kg až asi 50 mg/kg na 1 den, a to perorálně.

Jakožto antiandrogenní prostředky použitelné dávkovací formy obsahují účelně asi 10 až 500 mg, výhodně asi 100 mg účinné látky. Dávka činí například asi 0,1 mg/kg až asi 10 mg/kg na 1 den p.o., výhodně asi 1 mg/kg na 1 den p.o. Účelně se tato dávka s ohledem na stav pacienta dávkuje asi 3 až 8 měsíců denně.

Jakožto schistosomicidní prostředky použitelné dávkovací formy obsahují účelně asi 100 až 500 mg, výhodně asi 250 mg účinné látky. Tato dávka činí například asi 5 mg/kg až asi 50 mg/kg na 1 den p.o., výhodně 25 mg/kg p.o. na 1 den. Toto množství se může podávat v jediné dávce nebo v několika dílčích dávkách vždy podle požadavku pacienta a podle předpisu odborníka. Účelně se tato dávka s ohledem na stav pacienta aplikuje jeden nebo několik za sebou následujících dnů.

Vynález ilustrují následující příklady; teploty jsou udávány ve stupních Celsia.

Příklad 1

14,5 g (100 mmol) 3-chlor-4-fluoranilinu a 17,2 g (120 mmol) methylesteru 2-isokyanoato-2-methyl-propionové kyseliny se roztaví při 140° a při této teplotě se tavenina udržuje 6 hodin. Intermediérně vzniklý methylester N-[(3-chlor-4-fluorfenyl)karbamoyl]-2-methylelaninu se neizoluje. Získaný 3-(3-chlor-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin se nechá vykristalovat ze směsi isopropylalkoholu, methanolu a methylenchloridu. Po 16hodinovém sušení za silně sníženého tlaku při 55° taje produkt při 165 až 166°.

Analýza pro $C_{11}H_{10}ClFN_2O_2$ (256,66):

vypočteno: C 51,48 %, H 3,93 %, N 10,91 %, Cl 13,81 %;
nalezeno: C 51,51 %, H 3,78 %, N 11,11 %, Cl 13,92 %.

Příklad 2

Způsobem uvedeným v příkladu 1 se z 3,5-dichlor-4-fluoranilinu a methylesteru 2-isokyanato-2-methylpropionové kyseliny a krystalizací ze směsi etheru a petroletheru získá 3-(3,5-dichlor-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin, který taje při 175 až 176°. Intermediárně vzniklý methylester N-[(3,5-dichlor-4-fluorfenyl)karbamoyl]-2-methylalaninu se neizoluje.

Analýza pro $C_{11}H_9Cl_2FN_2O_2$ (291,11):

vypočteno: C 45,39 %, H 3,12 %, N 9,62 %, Cl 24,36 %;
nalezeno: C 45,55 %, H 3,19 %, N 9,57 %, Cl 24,58 %.

Stejným způsobem se získá:

3-(3-trifluormethyl-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin, teplota tání 111 až 112°.

Příklad 3

Roztok 8,00 g (23,6 mmol) ethylesteru N-[(3-trifluormethyl-4-chlorfenyl)karbamoyl]-2-methylalaninu ve 20 ml 6N vodného roztoku kyseliny chlorovodíkové a 20 ml acetonu se zahřívá na parní lázni a potom se zahustí. Vyloučený produkt se překrystaluje nejdříve z methylenchloridu a potom ze směsi methylenchloridu a petroletheru. Po 20 hodinách sušení za silně sníženého tlaku při 50° se získá 3-(3-trifluormethyl-4-chlorfenyl)-5,5-dimethylhydantoin o teplotě tání 152 až 153°.

Analýza pro $C_{12}H_{10}ClF_3N_2O_2$ (306,67):

vypočteno: C 47,00 %, H 3,29 %, N 9,13 %;
nalezeno: C 46,89 %, H 3,23 %, N 8,93 %.

Stejným způsobem se získá:

3-(3-trifluormethylfenyl)-5,5-dimethylhydantoin; teplota tání 105 až 106°.

Methylester N-[(3-trifluormethyl-4-chlorfenyl)karbamoyl]-2-methylalaninu, který se používá jako výchozí látka, se může vyrobit následujícím způsobem:

9,75 g (50 mmol) 5-amino-2-chlorbenzotrifluorid a 7,15 g (50 mmol) methylesteru 2-isokyanato-2-methylpropionové kyseliny se roztaví při 80° a při této teplotě se tavenina udržuje 30 minut. Vykrystalovaný produkt se překrystaluje ze směsi isopropylalkoholu a methylenchloridu a suší se 20 hodin za silně sníženého tlaku při 50 °C. Získá se methylester N-[(3-trifluormethyl-4-chlorfenyl)karbamoyl]-2-methylalaninu, který taje při teplotě 141 až 142°.

Analýza pro $C_{13}H_{14}ClF_3N_2O_3$ (338,71):

vypočteno: C 46,10 %, N 8,27 %, H 4,17 %;
nalezeno: C 46,17 %, N 8,26 %, H 4,14 %.

Ester N-[(3-trifluormethylfenyl)karbamoyl]-2-methylalaninu, který se používá jako výchozí látka, lze vyrobit podobným způsobem (tavení 120 minut při 130°).

Příklad 4

Výroba tablet následujícího složení:

účinná látka vzorce I	100,0 mg
mléčný cukr	40,0 mg
kukuřičný škrob	34,0 mg
ethylecelulóza	4,0 mg
mastek	1,8 mg
hořečnatá sůl kyseliny stearové	0,2 mg
	180,0 mg

Účinná látka se smísí s mléčným cukrem a kukuřičným škrobem a po přidání roztoku ethylcelulózy v 16 ml methylenchloridu se směs granuluje. Granulát se vysuší při 40°, směs se s mastkem a hořečnatou solí kyseliny stearové a směs se slisuje do tablet.

hmotnost jedné tablety	180 mg
obsah účinné látky v 1 tabletě	100 mg

Příklad 5

Výroba tablet následujícího složení:

účinná látka vzorce I	250,0 mg
mléčný cukr	100,0 mg
kukuřičný škrob	85,0 mg
ethylcelulóza	10,0 mg
mastek	4,5 mg
hořečnaté sůl kyseliny stearové	0,5 mg
	450,0 mg

Účinná látka se smísí s mléčným cukrem a kukuřičným škrobem a směs se smísí s roztokem ethylcelulózy ve 40 ml methylenchloridu. Granulát se vysuší při 40°, směs se s mastkem a hořečnatou solí kyseliny stearové a tato směs se slisuje do tablet.

hmotnost jedné tablety	450 mg
obsah účinné látky v 1 tabletě	250 mg

Příklad 6

Výroba kapslí následujícího složení:

účinná látka vzorce I	100,0 mg
mléčný cukr	62,0 mg
kukuřičný škrob	12,0 mg
mastek	6,0 mg
	180,0 mg

Účinná látka se smísí s mléčným cukrem a kukuřičným škrobem na homogenní směs, která se protlačí sítěm a po přimísení mastku se plní do želatinových kapslí.

hmotnost obsahu 1 kapsle	180 mg
obsah účinné látky	100 mg

Příklad 7

Výroba kapslí následujícího složení:

účinná látka vzorce I	250,0 mg
mléčný cukr	155,0 mg
kukuřičný škrob	30,0 mg
mastek	15,0 mg
	<hr/>
	450,0 mg

Účinná látka se smísí s mléčným cukrem a kukuřičným škrobem na homogenní směs, která se protlačí sítěm a po přimísení mastku se plní do želatinových kapslí.

hmotnost obsahu 1 kapsle	450 mg
obsah účinné látky	250 mg

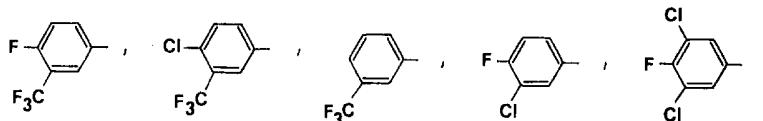
PŘEDMĚT VÝNÁLEZU

1. Způsob výroby derivátů hydantoinu obecného vzorce I

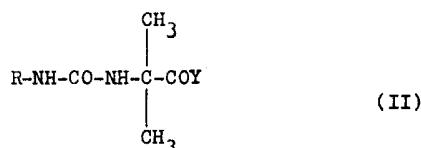

v němž

R znamená některou ze skupin

vyznačující se tím, že se cyklizuje sloučenina obecného vzorce II,

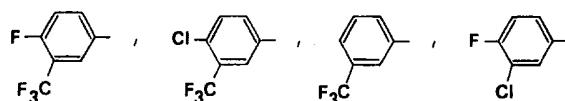
v němž

R má shora uvedený význam a

Y znamená skupinu -OR¹ nebo -NR²R³,

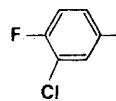
ve které R¹ znamená vodík nebo alkylovou skupinu s 1 až 7 atomy uhlíku a
R² a R³ znamenají oba alkylovou skupinu s 1 až 7 atomy uhlíku.

2. Způsob podle bodu 1 k výrobě derivátů hydantoinu obecného vzorce I, v němž R znamená jednu ze skupin

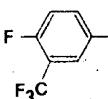
vyznačující se tím, že se jako výchozí látka používá sloučenina vzorce II, v němž R má shora uvedený význam a Y má význam uvedený v bodě 1.

3. Způsob podle bodu 2 k výrobě 3-(3-chlor-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoinu, vyznačující se tím, že se jako výchozí látka používá sloučenina vzorce II, v němž R znamená skupinu vzorce

a Y má význam uvedený v bodě 1.

4. Způsob podle bodu 2 k výrobě 3-(3-trifluormethyl-4-fluorfenyl)-5,5-dimethylhydantoinu, vyznačující se tím, že se jako výchozí látka používá sloučenina vzorce II, v němž R znamená skupinu vzorce

a Y má význam uvedený v bodě 1.